

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir
Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Coroian Boris xxxxx, *născut la xxxxx,*
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.05.2016 – 06.09.2016;

Instanța de apel: 22.09.2016 – 08.12.2016;

Instanța de recurs: 01.03.2017 – 02.05.2017;

Instanța de apel: 30.05.2017 – 28.02.2018;

Instanța de recurs: 25.05.2018 – 11.09.2018.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 06 septembrie 2016, Coroian Boris a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, la 5 ani și 4 luni închisoare, și în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, la 8 ani și 3 luni închisoare.

Potrivit art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Coroian Boris, potrivit ordinului nr.155 din 07.08.2015, a fost detașat la dispoziția Comandantului Brigăzii 3 infanterie motorizată, pentru perioada 10.08.2015 - 25.12.2015, pentru participare la

cursul intensiv de bază a limbii engleze. Efectuează serviciul militar prin contract în Forțele Armate, Batalionul cu destinație specială „Fulger” din mun. Chișinău și actualmente deține funcția de specialist superior sanitar companie 3 forțe speciale, în grad militar - sergent inferior.

La 10 septembrie 2015, în jurul orelor 23:00, aflându-se în preajma școlii nr.5 din or. Cahul, cu scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, după aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea lui xxxxx, locuitor al xxxxx, manifestate prin aplicarea de lovituri cu mâinile în regiunea capului, Coroian Boris i-a smuls telefonul mobil de model „Samsung G350E”, dual SIM, cu IMEI 1-352969/07/536945/4, cauzându-i un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 2 500 lei.

Tot el, la 13 septembrie 2015, în jurul orelor 16:30, aflându-se în preajma lacului sărat din or. Cahul, cu scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, l-a atacat pe Niculița Iurie, a.n. 09.04.1970, locuitor al or. Cahul, str. M. Șolohov 34/98, lovindu-l cu mâinile în față, doborându-l la pământ, lovindu-l cu picioarele pe sub coaste în partea stângă cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.148d din 25.04.2016 fractură închisă a coastei VI pe stânga produsă la acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur, calificată medico-legal ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, după care i-a sustras telefonul mobil de model „Huawei U8655” cu IMEI: 861895011400802, în care se afla cartela SIM 067353309, cauzându-i un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 2 400 lei.

În drept, prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.187 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, ca jaf, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, și în baza art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal, ca tâlhărie, adică *atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a invocat că nu a comis infracțiunile incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2016, apelul declarat de către inculpatul Coroian Boris a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că cauza penală în ordine de apel a fost examinată în lipsa inculpatului, care deși a fost legal citat, nu s-a prezentat în ședința de judecată, nu a prezentat argumentele absenței sale și nu a solicitat să fie citat la o altă adresă.

La demersul procurorului, prin încheierea din 03.11.2016 inculpatul a fost anunțat în căutare, în baza art.321 alin.(5) Cod de procedură penală.

Potrivit informației nr.18255 din 16.11.2016, expediată de Inspectoratul poliției Soroca, a fost deschis dosar de căutare cu nr.2016320104 în privința inculpatului și se întreprind măsuri în scopul stabilirii locului aflării și reținerii lui, însă la moment locul aflării acestuia nu este cunoscut.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept a cauzei, just încadrând acțiunile inculpatului.

Instanța de apel a constatat că vinovăția lui Coroian Boris este dovedită prin probele administrate, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că instanță de fond a ținut cont de prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77-78 Cod penal, și de faptul că inculpatul a comis infracțiuni grave, cu scop de cupiditate, anterior nu a fost condamnat, este caracterizat satisfăcător, a săvârșit o infracțiune cu bună-știință asupra unui minor, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

6. Avocatul Lupea Georgeta și inculpatul Coroian Boris au contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, prin care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Coroian Boris să fie achitat.

În motivarea recursului, recurenții au indicat că hotărârile judecătorești nu sunt întemeiate pe probe incontestabile ce ar dovedi vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor imputate.

Citarea legală nu a fost efectuată, inculpatul se află cu reședință temporară în or. Cahul, Unitatea Militară Batalionul cu Destinație Specială „Fulger”, iar citarea a avut loc la domiciliul părinților, care au declarat că feciorul lor locuiește în or. Cahul, Unitatea Militară.

Cauza penală a fost examinată în ordine de apel cu participarea avocatului din oficiu, fapt ce lezează dreptul la apărare, deoarece avocatul Burlacu Silviu este antrenat în proces ca apărător și potrivit condițiilor contractuale, ultimul era obligat să participe în instanța de apel pentru apărarea intereselor inculpatului, situație ce a fost ignorată de instanța de apel, care a dispus admiterea apărătorului din oficiu.

Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile legii, se interpretează în favoarea inculpatului.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art.427 alin.(1) pct.4), 5), 6), 12) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2017, recursul ordinar declarat a fost admis, cu casarea totală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat că instanța de apel la judecarea cauzei a admis erori care afectează soluția acesteia și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

Așadar, instanța de recurs a menționat că instanța de apel a examinat cauza în lipsa inculpatului, deoarece la materialele cauzei lipsește dovada de primire a citației de către inculpat, adică ultimul nu a fost legal citat în instanța de apel.

De asemenea, s-a constatat că avocatul Burlacu Silviu, ales de inculpat pentru a-i prezenta interesele în instanțele de judecată în temeiul contractului de asistență juridică nr.045/2016 din 15.05.2016, potrivit mandatului din 15.05.2016 (f.d.13 vol. 2), nu a fost citat în instanța de apel, iar avocatul menționat, la fel, nu a fost legal citat, fiind lezat și dreptul inculpatului de a fi asistat de un apărător ales de el.

Totodată, instanța de recurs a indicat că în procesul-verbal al ședinței de judecată nu sunt consemnate, deci nici nu au fost verificate, probele pe care și-a întemeiat concluziile instanța de apel, cum ar fi declarațiile anterioare ale inculpatului și probele scrise (f.d.55 vol. 2, f.d.90-91 vol.1).

Circumstanțele expuse denotă în mod clar că, instanța de apel nu a judecat apelul declarat în condițiile legii, deoarece a judecat cauza fără participarea apărătorului ales, participarea lui fiind obligatorie potrivit legii, cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a inculpatului și a apărătorului ales, a fost adoptată o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul întemeiat.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind faptul că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prevăzute în art.427 alin.(1) pct.4), 5) și 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, casării totale a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, apelul inculpatului a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

10. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Coroian Boris a săvârșit infracțiunile imputate lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat că prima instanță a motivat amply și întemeiat sentința pronunțată cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în

raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art.6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Așadar, instanța de apel a menționat faptul că argumentele invocate de avocatul inculpatului în ședința instanței de apel au fost combătute prin dispozițiile sentinței adoptate de prima instanță.

Totodată, instanța de apel a reiterat că părțile vătămate l-au recunoscut pe inculpat ca fiind persoana care a comis infracțiunea, mai mult prin raportul de expertiză medico-legală nr.148D din 25 aprilie 2016 se adevăresc declarațiile părții vătămate referitor la suferințele fizice suportate în urma infracțiunii comise de inculpat.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a conchis că prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și în conformitate cu prevederile art.art.7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

11. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia Coroian Boris să fie achitat.

În motivarea recursului, recurentul argumentează că nu este de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, aceasta fiind nefondată și insuficient motivată.

În opinia apărării, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile apărute în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

O altă eroare admisă de către instanța de judecată este lipsa citării legale a părții vătămate în instanța de apel, iar procurorul a susținut cererea avocatului, prin care a solicitat citarea părților vătămate în instanța de judecată, temei fiind contradicțiile în declarațiile lor cât și aprecierea eronată a noțiunii „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Astfel, indică avocatul că mărimea prejudiciului cauzat prin sustragere se determină conform art.126 Cod penal. Mărimea prejudiciului cauzat se determină conform prețurilor libere de piață la momentul examinării cauzei. În lipsa datelor cu privire la prețul bunurilor, valoarea lor poate fi stabilită în baza raportului experților.

Apărarea menționează că bunul sustras a fost restituit imediat „valoarea telefonului mobil nu a fost stabilită prin raport de expertiză, ci prin aprecierea verbală, cât și telefonul mobil este evaluat cu costul de numai 400 lei, ceea ce nu poate fi considerat ca „daună considerabilă”.

12. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care menționează că recurentul nu motivează recursul prin prisma prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, respectiv acesta urmează a fi respins, deoarece este neîntemeiat.

13. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil), ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.427 aceluiași Cod.

În conformitate cu art.427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din conținutul recursului declarat rezultă că apărătorul invocă drept temeiuri de casarea erorile prevăzută la art.427 alin.(1) pct.4), 5), 6), 8), 12) Cod penal, însă motivează recursul indicând argumente ce țin de aprecierea eronată a probelor de către instanța de apel.

Așadar, cercetând decizia contestată sub aspectul invocat de către recurent, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel la judecarea cererii de apel a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus cercetării toate probele administrate, conducându-se de dispozițiile art.101 Cod de procedură penală, ajungând corect la concluzia că starea de fapt reținută în sarcina inculpatului de către prima instanță este pe deplin demonstrată de întreg ansamblu de probe administrat la dosar.

În continuare, referitor la argumentele recurenților precum că instanțele de fond au dat o apreciere eronată probelor administrate, adoptând soluții de condamnare, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel corect a punctat asupra faptului că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate a fost demonstrată pe deplin prin următoarele probe administrate la cauza penală: *declarațiile părților vătămate Niculița Iurie și Dimitriuc Ivan, declarațiile martorilor Țiura Eduard, Iuza Alexandru, Ceban Ion, Știrbu Dumitru, Popov Vitalie, Ramazanov Roman, Tocila Alexandr, extrasul din ordinul Comandantului Batalionului cu Destinație Specială nr.212 din 16.10.2014, procesul-verbal de consemnarea a plângerii cet. Niculița Iurii, procesul-verbal de consemnare a plângerii cet. Dimitriuc M., ordonanțele de ridicare din 19.09.2015, procesele-verbale de ridicare din 19.09.2015, procesul-verbal de examinare a obiectelor din 21.09.2016, ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 21.09.2016, extrasul din ordinul Comandantului Brigăzii 3 Infanterie Motorizată nr. 152 din 10.08.2015*, care au fost corect apreciate, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe cercetate și analizate, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit susține aprecierile instanței de apel privind vinovăția inculpatului Coroian Boris în comiterea infracțiunii prevăzute la art.187 alin.(2) lit. e), f) și art.188 alin.(2) lit. f) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit amintește că reaprecierea probelor nu poate fi invocată de către recurent la etapa judecării recursului ordinar, deoarece instanța de recurs nu poate da o nouă apreciere probelor, ea doar verifică numai chestiunile de drept, iar sarcina aprecierii probelor este pusă pe seama instanțelor de fond, din care motiv toate argumentele invocate de recurenți în acest sens, sunt respinse, ca fiind neîntemeiate.

Referitor la argumentele recurentului privind nemotivarea deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit le respinge ca fiind neîntemeiate, deoarece instanța de apel în conținutul deciziei a dat răspuns la toate motivele invocate în apelurile declarate.

Totodată, Colegiul penal lărgit apreciază că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CEDO.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cu argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată, astfel respectându-se prevederile art.414 alin.(1), (5) și 417 alin.(8) Cod de procedură penală, din care motiv nu și-a găsit confirmarea temeiul de casare invocat și anume cel al pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

În continuare, referitor la argumentul apărării privind lipsa citării legale a părților vătămate în instanța de apel, Colegiul penal lărgit menționează că acesta nu și-a găsit confirmare la materialele dosarului și urmează a fi respins, din motiv că instanța de apel a citat părțile vătămate cu aviz recomandat, fapt confirmat prin avizele anexate la materialele dosarului (f.d.242-243 vol. II), părțile au fost informate despre data și ora desfășurării ședinței de judecată, însă acestea fără a anunța instanța nu s-au prezentat.

De asemenea, Colegiul apreciază ca întemeiată concluzia instanței de apel de a respinge demersul apărării de a audia doi martori în cadrul ședinței instanței de apel. În conținutul deciziei instanța de apel s-a expus motivat asupra respingerii demersului dat.

Colegiul penal lărgit nu va reține ca întemeiat argumentul apărării, precum că instanța prin respingerea demersului a încălcat drepturile inculpatului Coroian Boris, or, declarațiile părților vătămate sânt consecvente, iar prin cumulul de probe vina inculpatului este dovedită în afara oricăror dubii.

Afirmația că telefonul sustras a fost evaluat de către persoana care a primit bunul în gaj cu doar 400 lei, nu poate servi temei de casare a hotărârilor judecătorești, or, costul telefonului a fost numit de partea vătămată și acesta este un preț real.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit remarcă că argumentele expuse de recurent în cererile de recurs au fost invocate și în instanța de apel, la care aceasta a dat răspuns deplin, motivându-și soluția adoptată, aprecieri care sunt considerate ca fiind întemeiate.

În concluzie, Colegiul penal lărgit conchide că, în urma verificării deciziei contestate, inclusiv în raport cu prevederile art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu s-a identificat existența erorilor menționate în recursul ordinar declarat, sau a unor alte motive, care

analizate din oficiu, să facă pasibilă de casare decizia recurată, impunându-se soluția de respingere a acestuia, ca inadmisibil, cu menținerea deciziei instanței de apel.

14. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către Lupea Georgeta în numele inculpatului Coroian Boris, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Coroian Boris xxxxx*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 19 octombrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor